

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Юридичний факультет
Кафедра правосуддя та філософії

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

ВБ 5 ПСИХОЛОГІЯ ОСОБИСТОСТІ

(вибірковий)

Реалізується в межах освітньої програми Соціальне забезпечення
за спеціальністю 232 «Соціальне забезпечення»

Суми – 2024

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ					
1	Назва ОК	Психологія особистості			
2	Факультет/кафедра	Юридичний факультет, кафедра правосуддя та філософії			
3	Статус ОК	Вибірковий			
4	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для	Освітньо-професійна програма «Соціальне забезпечення» за спеціальністю 232 «Соціальне забезпечення»			
5	ОК може бути запропонований для				
6	Рівень НРК	6 рівень			
7	Семестр та тривалість вивчення	2 семестр, 15 тижнів;			
8	Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів (150 годин)			
9	Загальний обсяг годин для <u>денної</u> форми навчання та їх розподіл – 150 годин осінній семестр	Контактна робота (заняття)			Самостійна робота
		Лекційні – 44	Практичні /семінарські 30	Лабораторні	76
	Мова навчання	Державна (українська)			
	Викладач/Координатор освітнього компонента	Шевель Анжеліка Олександрівна, кандидат філософських наук, доцент Години консультацій – кожного вівторка о 12.15, кабінет 248 г			
	Контактна інформація	qwerty657623@gmail.com			
	Загальний опис освітнього компонента	« Психологія особистості » покликана надати здобувачам вищої освіти ознайомлення із класичними положеннями психологічної науки про сутність особистості, її структуру, мотивацію та унікальні аспекти функціонування (творчість, самореалізацію, зрілість, психічне здоров'я); створення необхідних умов для опрацювання сучасного досвіду психологічного аналізу особистості; сприяти розвитку психологічної культури фахівця, показати засобами теоретичної та експериментальної психології складність психічного життя особистості, розвивати інтерес до самопізнання.			
	Мета освітнього компонента	Розкрити сутність людської особистості, шляхи її всебічного і гармонійного розвитку, особливості, можливості і наслідки її матеріальної та духовної діяльності, вплив на природу і суспільство,			

		дослідити свободу і відповідальність людини в нових історичних та економічних умовах.
	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Освітній компонент має зв'язок із такими курсами «Стратегічні комунікації та лідерство», «Психологія»
	Політика академічної доброчесності	<p>Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю, результатів навчання. Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається нормативними документами Сумського національного аграрного університету, зокрема Кодексу академічної доброчесності, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в Сумському НАУ (повний перелік нормативних документів розміщений на сайті університету https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/).</p> <p>За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:</p> <ul style="list-style-type: none"> – повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо); – повторне проходження навчального курсу; – попередження; – винесення догани; – відрахування з університету; (ч.5 ст. 48 проекту Закону України «Про освіту»); – арешт або обмеження волі, або позбавлення волі, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю із штрафом.
	Посилання на курс у Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=3244

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 232 Соціальне забезпечення

Результати навчання за ОК:	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)				Як оцінюється РНД
Після вивчення освітнього компонента аспірант очікувано буде здатен...»	ПРН1. Використовувати усну та письмову комунікацію українською мовою для здійснення професійної діяльності та спілкуватися іноземною мовою на рівні, достатньому для навчання та професійної діяльності;	ПРН 9. Виявляти готовність до взаємодії з колегами по роботі, приймати управлінські рішення в організації роботи виконавців;	ПРН 19. Ефективно працювати як індивідуально, так і у складі міждисциплінарної команди фахівців;	ПРН 20. Демонструвати вміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.	
ПРН 1. Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та різноманіття.		X	X		Доповідь, обговорення, опитування, робота в групах, дискусія. Проведення модульного контролю
ПРН 2. Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміти планувати		X	X	X	Підготовка мультимедійних презентацій, ессе, рефератів

та управляти часом.					
ПРН 3. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань.	X	X	X	X	Диспут, вікторина, брейн – ринг, підготовка мультимедійних презентацій, ессе, рефератів

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу								Рекомендована література
	Аудиторна робота						Самостійна робота		
	Лк		П.з / семін. з		Лаб. з.				
	Ст.	Заоч.	Ст.	Заоч.	Ст.	Заоч.	Ст.	Заоч.	
Змістовий модуль I. Психологія особистості Тема 1. Психологія особистості як галузь психологічної науки 1. Предмет психології особистості 2. Базові категорії психології особистості: індивід, особистість, 3. індивідуальність 4. Основні етапи історії досліджень особистості.	6		4				11		6.1.1 (1,2,7, 10); 6.1.2 (1); 6.3 (1), 6.2 (3, 11)
Тема 2. Психологічна характеристика особистості 1. Індивідуально-психологічні властивості особистості 2. Загальна характеристика властивостей людини як індивіда 3. Погляди психологів на роль генетичних чинників у розвитку особистості Вікові індивідні властивості та особистість	8		4				11		6.1.1 (3,8, 12); 6.1.2 (1); 6.3 (1), 6.2 (5, 9)

4. Статевий диморфізм і статева ідентифікація особистості								
Тема 3. Соціально-психологічна характеристика особистості 1. Соціально зумовлені характеристики особистості 2. Поняття про характер. 3. Типологія характерів 4. Акцентуації характеру 5. Поняття про мотивацію та її місце в структурі психіки 6. Теорії мотивації	6		4				11	
Змістовий модуль 2. Теорії особистості Тема 4. Розвиток і формування особистості 1. Характеристика понять «розвиток» і «формування» особистості 2. Основні теорії розвитку особистості в дитинстві 3. Розвиток і формування самосвідомості	6		4				11	6.1.1 (4, 10); 6.1.2 (1); 6.3 (2), 6.2 (6, 13)
Тема 5. Розвиток, соціалізація та виховання особистості 1. Особливості та структура процесу виховання. 2. Мета, завдання та ідеал виховання. 3. Розвиток і формування особистості. 4. Фактори розвитку особистості 5. Спадковість і розвиток 6. Вплив середовища на розвиток особистості. 7. Розвиток і виховання 8. Діяльність як чинник розвитку особистості	6		4				11	6.1.1 (2, 7); 6.1.2 (1); 6.3 (3), 6.2 (2, 11)
Тема 6. Здібності особистості 1. Поняття про здібності. 2. Задатки як природжені передумови розвитку здібностей. 3. Види здібностей. 4. Рівні здібностей. 5. Розвиток здібностей.	6		4				11	6.1.1 (1, 6, 13); 6.1.2 (1); 6.3 (3), 6.2 (5, 10)
Тема 7. Особистість: пізнавальна діяльність. форми освоєння дійсності (чуттєві, раціональні) 1. Відчуття як явище. Бачення вчених 2. Сприймання: поняття, особливості 3. Психологічні теорії пам'яті. Концепції вчених 4. Види пам'яті. 5. Мислення – вища форма пізнавальної діяльності.	6		6				10	6.1.1 (6, 12); 6.1.2 (1); 6.3 (4), 6.2 (7, 14)

6. Основні закони логіки 7. Форми мислення: поняття, судження, умовивід 8. Види мислення. Індивідуальні особливості мислення 9. Уява: час і простір 10. Види уяви. Індивідуальні особливості уяви 11. Способи творення образів уяви									
Всього	44		30				76		

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати студент самостійно)	Кількість годин
Осінній семестр				
ДРН1. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття) психології особистості, аналізувати, порівнювати різні напрями і школи.	- проведення лекційних занять з мультимедійними презентаціями до кожної з тем; - модерування дискусії за результатами доповідей; - проведення опитування, тестування (тест множинного вибору)	10	- підготовка матеріалів для доповіді, обговорення, дискусії; - підготовка до опитування, тестування (тест множинного вибору)	20
ДРН 2. Критично аналізувати та оцінювати різні концепції особистості, розуміючи епоху їх створення, культурний та науковий бекраунд тощо.	- проведення лекційних занять з мультимедійними презентаціями до кожної з тем; - модерування дискусії за результатами доповідей; - проведення опитування, тестування (тест множинного вибору) - консультації; - перевірка мультимедійних презентацій, есе, рефератів;	10	- підготовка матеріалів для доповіді; рефератів - підготовка есе - підготовка до опитування, тестування (тест множинного вибору)	20

ДРН3. Використовувати знання психології особистості у професійній діяльності та комунікації.	- проведення лекційних занять з мультимедійними презентаціями до кожної з тем; - модерування дискусії за результатами доповідей; - проведення опитування; - організація диспутів, підготовка історичних вікторин, брейн-рингів	10	- підготовка матеріалів для доповіді; - підготовка до історичної вікторини, інтелектуальної гри «брейн-ринг» - підготовка до опитування, тестування (тест множинного вибору)	20
ДРН4. Аналізувати й описувати конкретну проблематику особистості в термінах різних концепцій з розумінням суті детермінації функціонування особистісного «я».	- проведення лекційних занять з мультимедійними презентаціями до кожної з тем; - модерування дискусії за результатами доповідей; - проведення опитування, тестування (тест множинного вибору)	10	- підготовка матеріалів для доповіді, обговорення, дискусії; - підготовка до опитування, тестування (тест множинного вибору)	20
ДРН 5. Планувати і вирішувати завдання власного професійного та особистісного розвитку і самовдосконалення в науково-дослідній та викладацькій діяльності.	- проведення лекційних занять з мультимедійними презентаціями до кожної з тем; - модерування дискусії за результатами доповідей; - проведення опитування; - організація диспутів, підготовка історичних вікторин, брейн-рингів	10	- підготовка матеріалів для доповіді; - підготовка до історичної вікторини, інтелектуальної гри «брейн-ринг» - підготовка до опитування, тестування (тест множинного вибору)	20
Всього годин		50		100

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
Осінній семестр			

1.	Практичне завдання до теми 1. Психологія особистості як галузь психологічної науки. Доповідь	10 балів /10%	До 4 тижня
2.	Практичне завдання до теми 2. Психологічна характеристика особистості. Доповідь	10 балів /10%	До 5 тижня
3.	Практичне завдання до теми 3. Соціально-психологічна характеристика особистості. Дискусія	10 балів /10%	До 6 тижня
4.	Тестування за опрацьованими темами (тест множинного вибору)	15 балів / 15%	До 8 тижня
5.	Практичне завдання до теми 4. Розвиток і формування особистості. Ессе	10 балів /10%	До 9 тижня
6.	Практичне завдання до теми 5. Розвиток, соціалізація та виховання особистості. Презентація	10 балів /10%	До 10 тижня
7.	Практичне завдання до теми 6. Здібності особистості. Виступ з рефератом	10 балів/ 10 %	До 12 тижня
8.	Практичне завдання до теми 7. Особистість: пізнавальна діяльність. форми освоєння дійсності (чуттєві, раціональні). Повідомлення з мультимедійними презентаціями	10 балів/10 %	До 14 тижня
9.	Тестування за опрацьованими темами (тест множинного вибору)	15 балів /15%	До 15 тижня
	Всього	100 балів	

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент ¹	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно ²
Осінній семестр				
Практичне завдання до теми 1. Психологія особистості як галузь психологічної науки. Доповідь	<i>0 балів</i>	<i>1- 3 бали</i>	<i>4-6 балів</i>	<i>7-8 балів</i>
	Студент не підготував доповіді, не брав участі обговоренні. Дискусії	Студент не розкрив тему доповіді, не аргументує свою позицію, не відповів на додаткові питання, не виявив активності при обговоренні. дискусії	Студент розкрив тему частково, недостатньо переконливо аргументує свою позицію не відповів на окремі додаткові питання, брав участь обговореннях, дискусіях	Студент повністю розкрив тему доповіді, переконливо аргументує свою позицію відповів на додаткові питання, брав активну участь обговореннях, дискусіях
Практичне завдання до теми 2. Психологічна характеристика	<i>0 балів</i>	<i>1-2 бали</i>	<i>3-5 балів</i>	<i>6-7 балів</i>
	Студент не підготував	Студент не розкрив тему	Студент розкрив тему частково,	Студент повністю

¹ Зазначити компонент сумативного оцінювання

² Зазначити розподіл балів та критерії, що зумовлюють рівень оцінки

особистості. Доповідь	доповіді, не брав участі обговоренні. Дискусії	доповіді, не аргументує свою позицію, не відповів на додаткові питання, не виявив активності при обговоренні. дискусії	недостатньо переконливо аргументує свою позицію не відповів на окремі додаткові питання, брав участь обговореннях, дискусіях	розкрив тему доповіді, переконливо аргументує свою позицію відповів на додаткові питання, брав активну участь обговореннях, дискусіях
Практичне завдання до теми 3. Соціально-психологічна характеристика особистості. Дискусія	<i>0 балів</i>	<i>2-4 бали</i>	<i>5-8 балів</i>	<i>9-10 балів</i>
	Студент не брав участі у дискусії	Студент брав пасивну участь у дискусії	Студент брав участь у дискусії у формі окремих реплік та зауважень	Студент брав активну участь у дискусії, самостійно формулював та висловлював думки щодо теми
Тестування за опрацьованими темами (тест множинного вибору)	<i>0-5 балів</i>	<i>6-9 балів</i>	<i>10-12 балів</i>	<i>13-15 балів</i>
	Залежить від кількості правильних відповідей на тест	Залежить від кількості правильних відповідей на тест	Залежить від кількості правильних відповідей на тест	Залежить від кількості правильних відповідей на тест
Практичне завдання до теми 4 Розвиток і формування особистості. Ессе	<i>0 балів</i>	<i>2-4 бали</i>	<i>5-8 балів</i>	<i>9-10 балів</i>
	Студент не підготував есе	Есе, підготовлене студентом містить значні помилки, не відповідає темі, або не розкриває її	Есе, підготовлене студентом, в цілому розкриває тему, але містить окремі помилки	Есе, підготовлене студентом, є оригінальною роботою, що повністю розкриває тему та вміщує власні думки.
Практичне завдання до теми 5. Особистість: пізнавальна діяльність. форми освоєння дійсності (чуттєві, раціональні) Презентація	<i>0 балів</i>	<i>2-4 бали</i>	<i>5-8 балів</i>	<i>9-10 балів</i>
	Студент не підготував презентацію	Презентація недостатньо унаочнює зміст повідомлення	Презентація унаочнює зміст повідомлення, виконана з дотриманням вимог.	Виступ з повідомленням доповнюється презентацією, виконаною відповідно до вимог
	<i>0 балів</i>	<i>2-4 бали</i>	<i>5-8 балів</i>	<i>9-10 балів</i>

Практичне завдання до теми 6. Здібності особистості Виступ з рефератом	Робота не виконана або текст не відповідає темі, оформлений без дотримання вимог.	Реферат розкриває тему фрагментарно, в оформленні є помилки, у виступі на занятті тему розкрито частково, бракує висновків та узагальнень.	Тему розкрито у цілому, у викладі матеріалу та оформленні роботи, є окремі помилки. Виступ на занятті доповнюється презентацією та відповідями на додаткові питання.	Реферат відповідає усім вимогам. Під час виступу студент переконливо аргументує свою позицію, вільно відповідає на додаткові питання.
Практичне завдання до теми 7. Особистість: пізнавальна діяльність. форми освоєння дійсності (чуттєві, раціональні) Повідомлення з мультимедійними презентаціями	<i>0 балів</i>	<i>2-4 бали</i>	<i>5-8 балів</i>	<i>9-10 балів</i>
	Студент не підготував презентацію	Презентація недостатньо унаочнює зміст повідомлення	Презентація унаочнює зміст повідомлення, виконана з дотриманням вимог.	Виступ з повідомленням доповнюється презентацією, виконаною відповідно до вимог
Тестування за опрацьованими темами (тест множинного вибору)	<i>0-5 балів</i>	<i>6-9 балів</i>	<i>10-12 балів</i>	<i>13-15 балів</i>
	Залежить від кількості правильних відповідей на тест	Залежить від кількості правильних відповідей на тест	Залежить від кількості правильних відповідей на тест	Залежить від кількості правильних відповідей на тест

5.2.Формативне оцінювання:

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
Осінній семестр		
1	Експрес-опитування після вивчення тем 1-3,4-5,6	4 тиждень, 6 тиждень, 11 тиждень, 15 тиждень
2	Проходження тестування з модульного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем	Відповідно до графіку навчального процесу
3	Самооцінювання	1-3, 15 тиждень
4	Усний зворотний зв'язок від викладача під час занять	Протягом всього семестру
5	Взаємооцінювання	5, 9, 10 тижні
6	Письмовий зворотний зв'язок на есе, реферати, мультимедійні презентації	6,12,15 тижні

6 НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки щодо проведення самостійної роботи студентів з дисципліни «Психологія успіху» для студентів спеціальності: 181 «Харчові технології», денної та заочної форми навчання ОС «магістр» // уклад. А.О. Шевель. Суми: СНАУ, 2023 р. 28 с.

2. Методичні вказівки щодо проведення семінарських занять з дисципліни «Психологія успіху» для студентів спеціальності: 181 «Харчові технології», денної та заочної форми навчання ОС «магістр» // уклад. А.О. Шевель. Суми: СНАУ, 2023 р. 28 с.
3. Психологія успіху: Курс лекцій з дисципліни «Психологія успіху» для студентів спеціальності: 181 Харчові технології, денної та заочної форми навчання ОС «магістр» // уклад. А.О. Шевель. Суми: СНАУ, 2022 р. 98 с.

6.2. Основні джерела

1. Варій М. Й. Психологія особистості: авч. пос. / М. Й. Варій. К.: Центр учбової літератур, 2021. 592 с.
2. Дуткевич А. И. Конфліктологія з основами психології управління. Кам'янець-Подільський 2022. 335 с.
3. Загальна психологія: навч. посібник / Т. Б. Поясок [та ін.] ; Кременчуц. нац. ун-т ім. М.Остроградського, Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". Харків : ФОП Бровін О. В., 2023. 396 с.
4. Кириченко В.В. Психологія праці та інженерна психологія: навчальний посібник. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2022. 240 с.
5. Копець Л. В. Психологія особистості: Навч. Посіб./ Л. В. Копець. К.: Вид. дім «Києво-могилянська академія», 2022. 460 с.
6. Лозовой В. О. Світоглядні пріоритети і професійна компетентність у формуванні сучасного фахівця. Філософія і сучасність. 2018. № 8. С. 43–50.
7. Ліфарєва Н. В. Психологія особистості. К.: Центр навчальної літератури, 2023. 240 с.
8. Москалець В.П. Психологія особистості навчальний посібник. К. : Центр учбової літератури, 2023. 262с.
9. Психологія професійної діяльності: підручник / авт.-упоряд. В. С. Біскуп, А. Н. Гірняк, Г.С. Гірняк [та ін.]; за ред. С. К. Шандрука. Тернопіль : ЗУНУ, 2022. 255 с.
10. Психологія стресу та стресових розладів : навч. посіб. / Уклад. О. Ю. Овчаренко. К. : Університет «Україна», 2023. 266 с.
11. Психологія особистості : підручник / В. Москалець. Київ : Ліра-К, 2021. 362 с.
12. Столяренко О.Б. Психологія особистості. Навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2019. 280 с.
13. Оптимізація групової взаємодії в малих групах : посібник / П. П. Горностай, Л. Г. Чорна, О. Л. Коробанова, О. Т. Плетка, Г. В. Циганенко ; за наук. ред. П. П. Горностая ; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2020. 126 с.
14. Швалб Ю. М., Данчева О. В. Практична психологія в економіці та бізнесі: Навч. посіб. для економ. спец. ВНЗ. К.: Лібра, 2019. 270 с.
15. Шевель А.О. Розвиток компетентності саморозвитку та самоосвіти студентів при вивченні вибіркової дисципліни «Психологія успіху». Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Інноваційні технології розвитку особистісно-професійної компетентності педагогів в умовах післядипломної освіти (27 травня 2021р., м. Суми), С.112-215
16. Шевель А.О. Компоненти успіху у філософії стародавнього сходу //Аграрна освіта: минуле, сучасне, майбутнє : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 100-річчю ЛНАУ 15–16 лист. 2021 р. / Луган. нац. аграр. ун-т, Проєкт USAID «Економічна підтримка Східної України», Проєкт ЄС «Вдосконалення вищої сільськогосподарської освіти у східній Україні», Укр. клуб аграр. бізнесу, Ін-т вищої освіти НАПН України, Ун-т Вітовта Великого, Вірмен. держ. екон. ун-т, Білор. держ. аграр. технол. ун-т, Донбас. держ. машинобуд. акад., Луган. обл. громад. орг-ція «Аграрна дорадча служба». Слов'янськ, 2021. 476 с. С. 423-425
17. Шевель А.О. Актуальність вивчення психології успіху для формування конкурентоспроможності майбутнього фахівця // Актуальні проблеми безпеки життєдіяльності людини в сучасному суспільстві: матеріали Всеукраїнської науково-

теоретичної інтернет-конференції, м. Миколаїв, 24 листопада 2021 р. Миколаїв : МНАУ, 2021. 519 с. С.214-218

18. Шевель А.О. Розкриття поняття успіху у давньогрецькій міфології // Пріоритетні напрями вирішення актуальних проблем суспільних наук: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, Україна, 15–16 жовтня 2021 року). – Одеса : ГО «Причорноморський центр досліджень проблем суспільства», 2021. 72 с. С.145-147

19. Шевель А.О. Розуміння успіху стародавніми греками // «Наукові записки Міжнародного гуманітарного університету». 2022. №35. С.114-117

20. Шевель А.О. Зміна способу мислення як запорука успіху студента в процесі навчання в університеті // Інновації в науці: сучасний вимір: матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції молодих дослідників (4 травня 2023 року, м. Суми). Суми: ФОП Цьома С.П., 2023. С.45-46

6.3. Інші джерела

1. Галян І. М. Психодіагностика: Навч. посіб. / І. М. Галян. К.: Академвидав, 2019. 464 с.
2. Гуцуляк О. Б. Філософія української сутності. Соціокультурні смисли алхімії національного буття: монографія. Київ: Арт Економі, 2021. 253 с.
3. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Віртуальна реальність і кіберпростір як атрибути сучасного суспільства. Інформація і право. 2020. № 4 (35). С. 9–21.
4. Занюк С. С. Психологія мотивації та емоцій: Навч. посіб. Луцьк: Ред.-видав. відділ Волинського держ. ун-ту, 2019. 180 с.
5. Психологія особистості: Хрестоматія: Навч. посіб./ Мельничук Оксана Богданівна, Пасічняк Руслана Федорівна, Вольнова Леся Миколаївна та ін. К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2019. 532 с.
6. Сучасні напрями зарубіжної психології: психологія особистості: підручник / Е.Л. Носенко, І. Ф. Аршава. – Д. : Вид-во Дніпропетр. нац. ун-ту, 2020. 261 с.
7. Титаренко Т.М. Сучасна психологія особистості. К.: Марич, 2019. 232 с. (серія «Психологічний інструментарій»)
8. Філософія науки, техніки, архітектури в гуманістичному вимірі: монографія. К.: БЦ, 2021. 198 с.
9. Фройд З. Невпокій в культурі: [есеї] / Зигмунд Фройд ; пер. з нім. Юрко Прохасько. Львів: Априорі, 2021. 118 с.
10. Фройд З. По той бік принципу задоволення: / Зигмунд Фройд ; [пер. з нім. В. Б. Чайковський]. Харків : Фоліо, 2019. 153 с.
11. Фройд З. Тотем і табу / Зигмунд Фройд ; [пер. з нім. та передм. В. Б. Чайковського]. Харків : Фоліо, 2019. 265 с.
12. Фромм Е. Мати або бути? / Еріх Фромм. Харків : Клуб Сімейного Дозвілля, 2020. 303 с.
13. Фромм Е. Мистецтво любові / Еріх Фромм; 3-тє вид. Харків : Клуб Сімейного Дозвілля, 2020. 188 с.
14. Фромм Е. Мати або бути? / Еріх Фромм; Харків : Клуб Сімейного Дозвілля, 2020. 303 с.
15. Франкл В. Людина в пошуках справжнього сенсу: психолог у концтаборі / Віктор Франкл; пер. з англ. О. Замойської. Харків: Клуб сімейн. дозвілля, 2018. 159 с.
16. Хамітов Н. В. Філософська антропологія: актуальні проблеми. Від теоретичного до практичного повороту: [монографія] / Н. В. Хамітов. Київ : КНТ, 2017. 394 с.
17. Хамітов Н. В. Самотність у людському бутті. Досвід метаантропології / Н. В. Хамітов. 2-ге вид., випр. і допов. Київ : КНТ, 2017. 369 с.
18. Яблонко В.Я. Психолого-педагогічні основи формування особистості. : Навч. пос. / В. Я. Яблонко К. : Центр учбової літератури, 2018. 220 с.
19. Aurelius, Marcus. 2021. Meditations: The Annotated Edition. Translated and edited by Robin Waterfield. New York: Basic Books.
20. Getman A., Danilyan O., Dzeban A., Kalinovskiy Y., Hetman Y. Information security in modern society: sociocultural aspects. Amazonia Investiga. 2020. Vol 9. № 25. P. 6-14.

21. Whaley, Kristin Seemuth. 2021. "Are We Animals? Animalism and Personal Identity." 1000-Word Philosophy, May 3, 2021. <https://1000wordphilosophy.com/2021/03/11/are-we-animals-animalism-and-personal-identity/>.

Інформаційні ресурси

Бібліотечно-інформаційний ресурс СНАУ (книжковий фонд, періодика, фонди на електронних носіях, тощо). URL: <https://library.snau.edu.ua/>.

Інституційний репозиторій СНАУ (наукові статті, автореферати дисертацій та дисертації, навчальні матеріали, студентські роботи, матеріали конференцій, навчальні об'єкти, наукові звіти, тощо). URL: <http://repo.snau.edu.ua/>.

Програмне забезпечення Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft PowerPoint

1. РЕЦЕНЗІЯ НА РОБОЧУ ПРОГРАМУ (СИЛАБУС)

Соціальне забезпечення

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)			
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення			

Член проєктної групи ОНП Соціальне забезпечення

	(підпис)		(ППП)
Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення			
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)			
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми			
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)			
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти			
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету			
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом			
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента			
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)			
Література є актуальною			
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти			

Рецензент (викладач кафедри правосуддя та філософії) _____
(підпис)

_____
(ПШ)

1. РЕЦЕНЗІЯ НА РОБОЧУ ПРОГРАМУ (СИЛАБУС)

Соціальне забезпечення

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	✓		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)	✓		
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	✓		

Член проєктної групи ОНП *Соціальне забезпечення*

(підпис)

(ПІП)

А. Волгач

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою	✓		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	✓		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	✓		
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)	✓		
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми	✓		
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)	✓		
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти	✓		
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету	✓		
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом	✓		
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента	✓		
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)	✓		
Література є актуальною	✓		
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти	✓		

Рецензент (викладач кафедри правосуддя та філософії)

А. Волгач

А. Шурович